Pēdiņas

2018. gada oktobra numurs

MĒS LEPOJAMIES

3. vieta rudens krosā B grupā Jelgavas novada skolēnu sporta spēlēs (Margarita Jauģiete, 9. klases skolniece, Lilija Kudrjavceva, pedagogs).

2. vieta orientēšanās sacensībās B grupā Zemgales reģiona skolēnu sporta spēlēs (Katrīna Kononoviča, 9. klases skolniece, Lilija Kudrjavceva, pedagogs).

2. vieta orientēšanās sacensībās B grupā kopvērtējumā Zemgales reģiona skolēnu sporta spēlēs (Katrīna Kononoviča, Dominiks Rozenfelds, Diāna Miķīte, Ralfs Kristiāns Jakušonoks, 9. klases skolēni, Lilija Kudrjavceva, pedagogs).

Absolventi

„Sevis pilnveidošana ir tiekšanās uz gaismu. Dzīvi var veidot tā, ka katra diena satumst un ir gals, bet dzīvi var izgaismot arī tā, ka katra stunda ir jauns sākums.” (L.Brīdaka)

Klāt atkal zelta rudens. Šogad saulains kā svelmainā un skaistā vasara.

Pagājušajā mācību gadā Šķibes pamatskolu absolvēja 7 skolēni, kas ir sākuši mācīties citās izglītības iestādēs.

2 skolnieces izglītību turpina Jelgavā (Jelgavas Valsts ģimnāzija, Jelgavas Mūzikas vidusskola), 2 skolēni izvēlējušies zinības apgūt Dobeles Amatniecības un vispārizglītojošā vidusskolā, 3 skolēni mācās Rīgā (Stila un modes tehnikums un Rīgas Valsts tehnikums).

Vēlu absolventiem izturību, mērķtiecību un ticību saviem spēkiem! Gaidām ciemos!

Guna Lukstiņa, bijušās 9. klases audzinātāja

EKOSKOLAS AKTIVITĀTES

Vienpadsmitais Ekoskolu Zaļais karogs Šķibes pamatskolai

14. septembrī Šķibes pamatskolas pārstāves, 9. klases skolnieces Olīvija Patrīcija Jermakova un Katrīna Kononoviča, 7. klases skolniece Marija Karasenko un Ekoskolas darba koordinatore Anna Kačkane, piedalījās Ekoskolu apbalvošanas ceremonijā Rīgā, lai saņemtu augstāko Ekoskolu apbalvojumu – Zaļā karoga balvu, kuru piešķir par ieguldījumu vides izglītībā un dabas aizsardzībā. Šogad skolas uzrunāja un pirmos Zaļos karogus pasniedza pasaules vadošās vides izglītības un ekosertifikācijas organizācijas *Foundation for Environmental Education* (FEE International) vadītājs no Dānijas.

Pavisam starptautisko Zaļā karoga balvu saņēma 135 ekoskolas, bet 56 skolas ieguva Latvijas Ekoskolas nosaukumu un diplomu. 20 skolas, kuras pirmo reizi saņēma prestižo Zaļā karoga apbalvojumu par aktīvu darbu vides izglītībā un apkārtējās vides aizsardzībā, sveica FEE International vadītājs Daniels Šafers (Daniel Schaffer) un Starptautiskās Ekoskolu programmas koordinatore Nikola Andreu (Nicole Andreou). Skolu delegācijas uzrunāja arī Vides izglītības fonda un Ekoskolu nacionālās žūrijas pārstāvji no Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Vides izglītotāju asociācijas, Ekodizaina kompetences centra un UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas.

Šķibes pamatskolas kolektīvs Zaļo karogu saņēma jau vienpadsmito reizi. Par pasākuma gaisotni rūpējās atraktīvais pasākuma vadītājs Mārtiņš Kozlovskis jeb Kozmens. Apbalvošanas ceremonijas pirmajā daļā dalībniekiem bija iespēja iepazīties ar Ekoskolu programmas aktualitātēm šim mācību gadam un plānotajām aktivitātēm UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas rīkotajā Pasaules lielākajā mācību stundā.

Pēc apbalvošanas ceremonijas skolēniem bija iespēja tikties ar Foundation for Environmental Education (FEE) delegātiem no 60 pasaules valstīm. Katras skolas delegācijai bija jāsveic vienas valsts pārstāvis. Šķibes pamatskolas Ekopadomes komandai bija jāsagatavo vēstījums un mājas darbs par Čehijas karogu.

Pasākuma noslēgumā dalībnieki devās uz AB dambi, kur „laika kapsulā" tika ievietots katras skolas delegācijas sagatavotais vēstījums „Kādā pasaulē vēlos dzīvot pēc 10 gadiem", kuru veidoja divas daļas, ko vēlos un ko es daru, lai to sasniegtu. „Laika kapsula" tiks atvērta pēc 10 gadiem. Mēs katrs varam palīdzēt vēstījumā rakstītajām vēlmēm īstenoties, mainot savus ikdienas ieradumus un dzīvojot videi draudzīgāk!

Šajā mācību gadā Šķibes pamatskola turpinās dalību Ekoskolu programmā. Gada tēma ir „Enerģija".

Paldies par lielo ieguldījumu šī apbalvojuma saņemšanā visam skolas kolektīvam un Ekopadomes komandai.

Anna Kačkane, Ekoskolas darba koordinators

DZEJAS DIENAS

Sveicam un priecājamies!

8. septembrī Jelgavas novada grāmatu svētku „Grāmata vieno paaudzes" pirmajās dzejas sacensībās no Šķibes pamatskolas veiksmīgi piedalījās 5. klases skolniece Gabriela Leskavniece, 7. klases skolniece Marija Karasenko un 9. klases skolniece Margarita Jauģiete. Dzejas sacensībā uzvarēja 9. klases skolniece Margarita Jauģiete.

Apsveicu un priecājos par jauno dzejnieču drosmi un uzdrīkstēšanos! Lai veicas!

Guna Lukstiņa, latviešu valodas un literatūras skolotāja

Dzejas dienu pasākums skolā

27. septembrī pie mums viesojās Rasma Urtāne. Man bija prieks, ka tik talantīga un dzīvespriecīga dzejniece dzīvo Jelgavā. Visvairāk patika dzejnieces Rasmas Urtānes dzejoļi par viņas skolas laikiem. Tie bija jautri, un viņas acis mirdzēja tos norunājot. Varēja redzēt, ka pašai dzejniecei arī patika sacerētie darbi. Pirmo reizi dzirdēju dziesmu un dzejoli latgaļu valodā, ko dzejniece pati izpildīja. Viņa arī prot skaisti dziedāt!

Mums bija iespēja iegādāties dzejnieces Rasmas Urtānes dzejoļu un atmiņu grāmatas.

Paldies par interesanto dzejas stundu!

Amanda Ieva Tutāne, 9. klases skolniece

AKTUĀLAIS SKOLĀ

Tēva diena Šķibes pamatskolā

Mēs vienmēr atceramies apsveikt savas māmiņas Mātes dienas rītā, taču tagad arī tētiem ir savi īpašie svētki – Tēva diena, kuru Latvijā svin septembra otrajā svētdienā.

Latvijā Tēva diena par oficiālu svētku dienu tika noteikta 2009. gadā. Tēva dienas svinēšanas pirmsākumi meklējami 20. gadsimta sākumā Amerikas Savienotajās Valstīs, kur to sāka atzīmēt, lai pievērstu uzmanību tēva lomai bērnu audzināšanā.

ASV tā pirmoreiz svinēta 1910. gada 19. jūnijā, bet 1966. gadā Tēva diena kļuva par valsts svētkiem. Gadsimta laikā šie svētki kļuvuši populāri visā pasaulē. Tēva diena ir svētki, kas veltīti tēva lomas godināšanai ģimenē un sabiedrībā.

7. septembrī Šķibes pamatskolas skolēnu tēti tika aicināti uz Tēva dienai veltītu pasākumu un radošo darbnīcu „Katram tētim košāko tauriņu". Lasītie dzejoļi, atskaņotās dziesmas, siltā tēja un rosīgā darbošanās radīja svētku noskaņu. Skolēni kopā ar saviem tēviem darināja auduma tauriņus. Nu gan mūsu tēti varēs greznoties!

Paldies 9. klases skolniecēm Leldei Nebarei, Amandai Ievai Tutānei, Annijai Ozolai un 6. klases skolniekam Jānim Lomakinam par piedalīšanos dzejas lasījumā! Paldies jomas „Cilvēks un sabiedrība" MK skolotājām par dalību pasākuma organizēšanā!

Zanda Kursīte, jomas „Cilvēks un sabiedrība" MK vadītāja

LATVIJAI – 100

Latvijas neatkarības pasludināšana

1918. gada sākumā Latvijai bija izkristalizējušās trīs tālākās attīstības alternatīvas: 1) tikt iekļautai Vācijas impērijas sastāvā vai kļūt par tās vasaļvalsti; 2) palikt Krievijas impērijas sastāvā (atjaunota cara vara un vienotās nedalāmās princips, Krievija attīstās kā demokrātiska federatīva valsts pēc ASV parauga); 3) veidot pašiem savu valsti. Pirmā alternatīva, par kuru tik ļoti sajūsminājās baltvācu muižniecība, izplēnēja Pirmā pasaules kara gados, kad Vācija piedzīvoja sakāvi, otrā alternatīva izčākstēja pēc tam, kad varu Krievijā pārņēma lielinieki. Tādējādi latviešu politiskajām partijām tālāk ejamais ceļš bija skaidrs. Zināmas grūtības radīja visai rezervētās attiecības starp Latviešu Pagaidu nacionālo padomi un Demokrātisko bloku.

1918. gada februārī starp Vāciju un Krieviju tika parakstīts Brestas miera līgums, kas „fiksēja Krievijas piekrišanu, tai paturot Latgali, nodot Kurzemi, Rīgu un Sāmsalu Vācijas varā, bet jautājumu par Vidzemes un Igaunijas turpmāko piederību atstāja atklātu. Savukārt saskaņā ar Berlīnes līgumu (papildinājums pie Brestas miera līguma), kas tika parakstīts gandrīz pusgadu vēlāk 27. augustā, Krievija atteicās no „augstākās varas" arī pār Vidzemi un Igauniju" (Bleire D., 2005: 107). Taču Vācija jau bija zaudējusi interesi par šo reģionu, to vairāk uztrauca stāvoklis Rietumu frontē un iespēja kaut cik cienīgā veidā iziet no kara. Tas nozīmēja, ka Latvija „vienkārši tika pamesta likteņa varā" (Bleire D., 2005: 107). Tas pilsoniskajām partijām atviegloja darbu pie neatkarīgas Latvijas valsts veidošanas. Kā pozitīvu veicinošu faktoru nedrīkst nepieminēt arī Lielbritānijas valdības atbalstu. Vēl nedēļu pirms neatkarības proklamēšanas (11. novembrī) Lielbritānijas ārlietu ministrs lords Arturs Džeimss Balfūrs paziņoja, ka Lielbritānija atzīst Latvijas neatkarību.

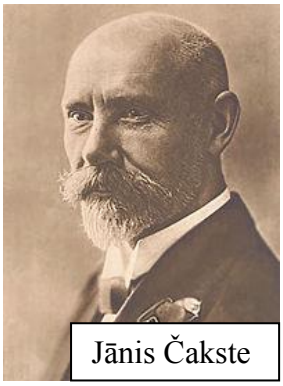

Jānis Čakste

A. Balfūra paziņojums nostrādāja kā katalizators, kas paātrināja sarunas starp dažādiem latviešu politiskajiem spēkiem. Sarunu rezultātā 1918. gada 17. novembrī nodibinājās Latvijas Tautas Padome (LTP), kura savā nodibināšanas sēdē pieņēma politisko platformu, kura ietvēra arī konstitucionālo tiesību elementus. Platforma paredzēja, ka Latvija ir suverēna, demokrātiska republika; suverēnā vara līdz Satversmes sapulces sasaukšanai pieder Tautas Padomei, kura izveido Pagaidu valdību. Platforma noteica arī nacionālo minoritāšu tiesības, pilsoniskās brīvības, kā arī vietējo pašvaldību iestāžu ievēlēšanas kārtību (Latvijas, 1998). Par LTP priekšsēdētāju ievēlēja Jāni

Čaksti, par viņa biedriem Marģeru Skujenieku un Gustavu Zemgalu, bet par Pagaidu valdības vadītāju kļuva Kārlis Ulmanis.

Marģers Skujenieks

Gustavs Zemgals

Kārlis Ulmanis

Sēdes noslēgumā tika nolemts, ka jau nākamajā dienā 18. novembrī Latviešu Operas namā (tagadējā Nacionālajā teātrī) notiks svinīga Latvijas valsts pasludināšana.

Lai mūsu lasītājs izjustu 18. novembra gaisotni, atļaušos plašāku citātu no „Latvijas valsts pasludināšana": „Sākot jau no pulksten 3, sāka pulcēties Rīgas Latviešu Operas namā latviešu politiskās aprindas, kur pulksten 4 bija nolikts Latvijas valsts proklamēšanas akts. Pulkstenis jau bija puspieci, kad zālē atskanēja spēcīgi aplausi, ar kuriem apsveica Tautas Padomes locekļus, kuri svinīgā gājienā izgāja caur zāli uz skatuvi, kur tiem bija ierādītas vietas un kur tie sagrupējās pēc partijām. Ar tikpat skaļiem aplausiem saņēma prezidija locekļus, kuri parādījās zālē. Pēc tam, kad bija partiju locekļi nogrupējušies, piecēlās Tautas Padomes priekšsēdētāja biedrs zvērināts advokāts G. Zemgals un ar trīsām balsī paziņoja, ka tas atklāj Tautas Padomes sēdi, tā ka pirmais Tautas Padomes priekšsēdētājs zvēr. adv. J. Čakste (dzīvo Jelgavas tuvumā) nav paspējis uz sēdi ierasties" (Latvijas, 1998: 113). Tālāk tika nolasīts LTP 17. novembra sēdes protokols, pēc kā Pagaidu valdības vadītājs K. Ulmanis pasludināja Latvijas valsti par nodibinātu. „Kājās pieceļas Tautas Padomes un prezidija locekļi un klātesošie pilsoņi. Atskan no Latvju Operas dalībniekiem dziedātā tautas himna „Dievs, svētī Latviju", kuru nodzied trīs reizes. Klātesošo sajūsma sasniedz augstāko pakāpi. Aplausi negrib rimties" (Latvijas, 1998: 113).

Tad sekoja Pagaidu valdības vadītāja K. Ulmaņa uzruna, kurā viņš pasvītroja notikuma svarīgumu un izklāstīja valdības galvenos uzdevumus: agrārā reforma, pārtikas apgāde, kā arī karagūstekņu atgriešana mājās. Savu runu K. Ulmanis noslēdza ar vārdiem: „Tā būs demokrātiska taisnības valsts, kurā nedrīkst būt vietas ne apspiešanai, ne netaisnībai" (Latvijas, 1998: 114). Tālāk runāja visu politisko partiju pārstāvji, un G. Zemgals sēdi slēdza. Sēdes noslēgumā vēlreiz trīs reizes nodziedāja valsts himnu.

Latvijas valsts proklamēšana bija notikusi, tomēr līdz normālam valsts veidošanas darbam vēl bija ejams tāls un grūts ceļš, jo jaunajai valstij naidīgie spēki gan valsts iekšienē, gan ārpus tās darīja visu, lai nepieļautu jaunas zvaigznes parādīšanos pie Eiropas politiskās kartes.

Latvijas valsts pasludināšana 1918. gada 18. novembrī

Izmantotie avoti:

Bleire D., Butulis I. u.c. (2005). Latvijas vēsture 20. gadsimts. Rīga: Jumava. 444 lpp.
Latvijas valsts pasludināšana 1918. gada 18. novembrī (1998). Rīga: Madris. 175 lpp.

Jānis Ķusis, vēstures skolotājs

Mācību ekskursija 1.-4. klašu skolēniem

Rudens skolēniem ir ekskursiju laiks.

Šogad 19. septembrī 1.-4. klašu skolēni devās izzināt Latvijas Etnogrāfisko Brīvdabas muzeju. Diena bija jauka un saulaina.

No Šķibes atvestās vējdzirnavas.

Skolēni zinātkāri klausījās gidu stāstījumā par senajām Zemgales un Kurzemes sētām. Ar lielu interesi aplūkoja darba ratus, kamanas, karietes, lādes, kas agrāk bijušas skolas somas vietā, bērnu šūpoles. Skolēni apmeklēja arī Latgales un Vidzemes sētas, amatnieku mājas – darbnīcas, vējdzirnavas. Tās, izrādījās, esot atvestas no Šķibes. Redzēja arī kalves, podnieku un darvas cepļus.

Daudz uzzinājām par mūsu tautas pagātni.

Paldies skolas administrācijai par mācību ekskursijas organizēšanu!

Elvīra Spička, skolotāja-ekskursijas vadītāja

Tā kādreiz mazus bērnus mācīja staigāt.

Staigulis.

Sena lauku sēta Zemgalē.

Redaktore Sarmīte Višķere